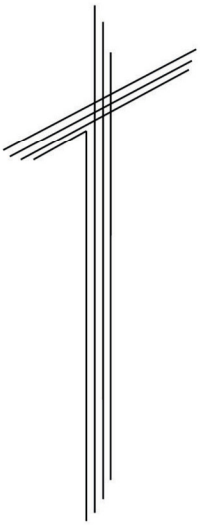

ÜDVÖZÍTŐNK UTOLSÓ SZAVAI A KERESZTFÁN

ÜDVÖZÍTŐNK UTOLSÓ SZAVAI A KERESZTFÁN

DUMBARIDISZ IMRE LÁSZLÓ
zene

KOZMA LÁSZLÓ
szonettek

Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület
Pilisvörösvár, 2020

© Dumbaridisz Imre László, 2020
© Kozma László, 2020

Bevezető

Már egész fiatalon foglalkoztatott az élet értelme, a halál utáni lét vagy nemlét kérdése, a megváltás és ennek drámai véghezvitele a Golgotán. Figyelmem főleg ezért az ezzel kapcsolatos zeneművekre irányult. Példaképpen felhozhatom Liszt Ferenc *Via Crucis* című oratóriumát, Giuseppe Verdi *Requiem*jét, Joseph Haydn *Die sieben Worte* című művét, vagy Richard Wagner *Parsifál*ját. Eddigi kompozícióim közül is ezt tükrözi két misém, motettaciklusom a Keresztút állomásaihoz, illetve legújabb művem, *Üdvözítőnk utolsó szavai a keresztfán*.

Haydn művét több alkalommal is vezényeltem, és felmerült bennem annak igénye, hogy gondolataimat erről a témáról a zenén keresztül egy saját művön át is kifejezzem. Az egyes tételek közti szöveg igényessége is fontos volt számomra, ezért felkértem Kozma Lászlót, akinek néhány versét már megzenésítettem, hogy a tételeket egészítse ki költeményeivel.

Zeném célja a Megváltó utolsó hét mondatának zenei eszközökkel történő kifejezése. A 7. szonáta a mű csúcspontja: *Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!* címmel. Ezen a helyen egy általam komponált korál hangzik fel, melyet akár a Megváltás himnuszának is nevezhetnénk, hiszen az Üdvözítő beteljesítette küldetését: megváltotta az emberiséget az eredendő bűn következményeitől. A teljes művet egy *Ricercare* zárja, mely feloldja a tételek által keltett feszültséget.

Dumbaridisz Imre

ÜDVÖZÍTŐNK UTOLSÓ SZAVAI A KERESZTFÁN

PER ARCHI O PER QUARTETTO D'ARCHI

Introduzione

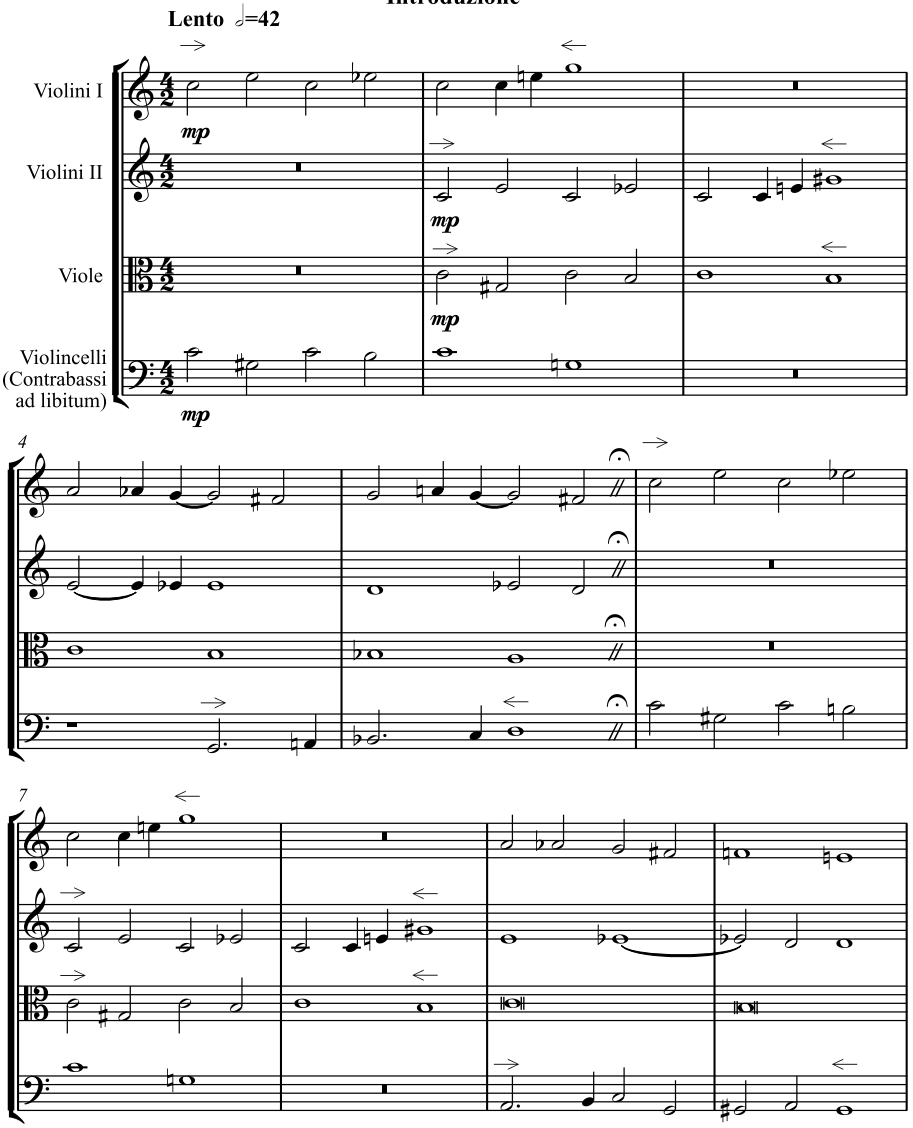

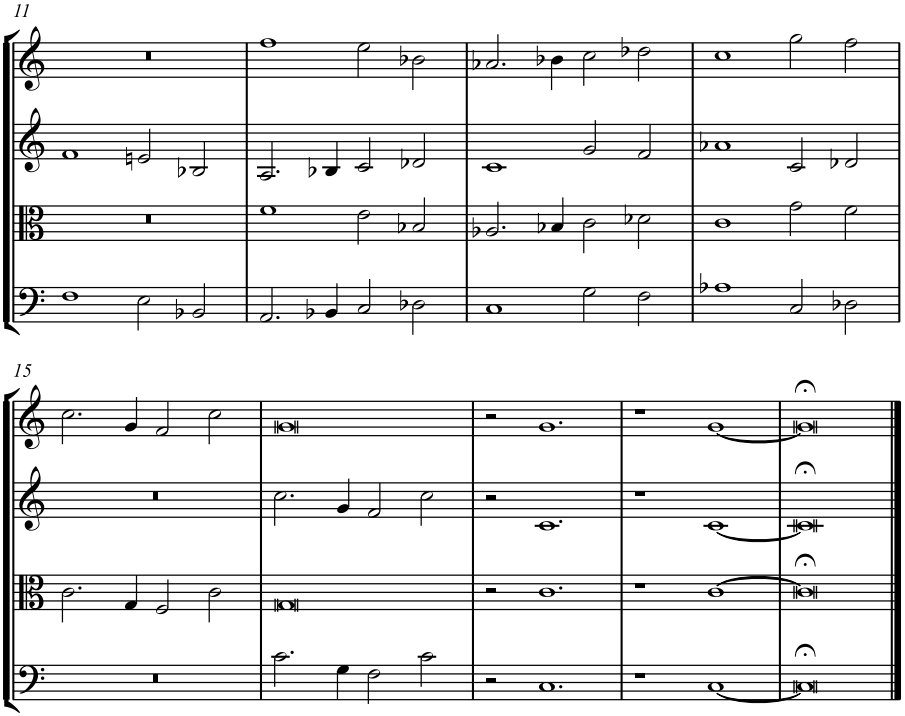
11
15

1.

„ATYÁM, BOCSÁSS MEG NEKIK, MERT NEM TUDJÁK, MIT CSELEKSZENEK.”

Krisztus-csodák szemünk elé hozzák:
Múlik a baj, gyógyul a betegség,
Célhoz érnek, akik Őt keresték,
Igéjével teljesül az ország.

Amit hirdet, az örök boldogság,
A szomorúnak hogy öröme teljék,
Mosolyában vigasza dereng szét,
Felüdülnek, kik Őt szomjúhozzák.

Ennyi kell: hogy befogadd az áldást,
A létezés ezernyi csodáját –
Tátott szájjal üvölt feszítsdmeget.

– Bocsásd meg a tomboló kiáltást,
Isten-arcuk elboruló árnyát,
Mert nem tudják, hogy mit cselekszenek.

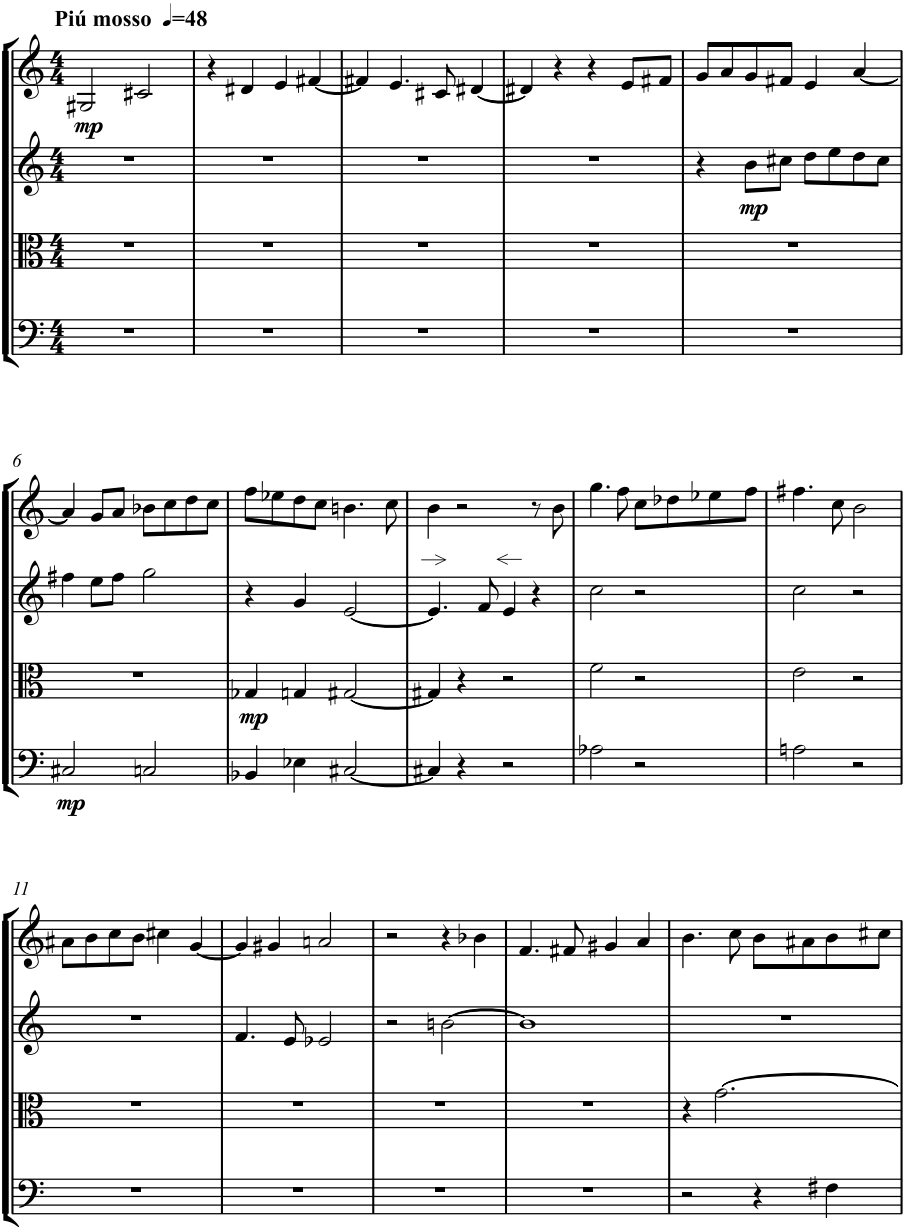
Piú mosso ♩=48
mp
mp
6
mp
mp
11

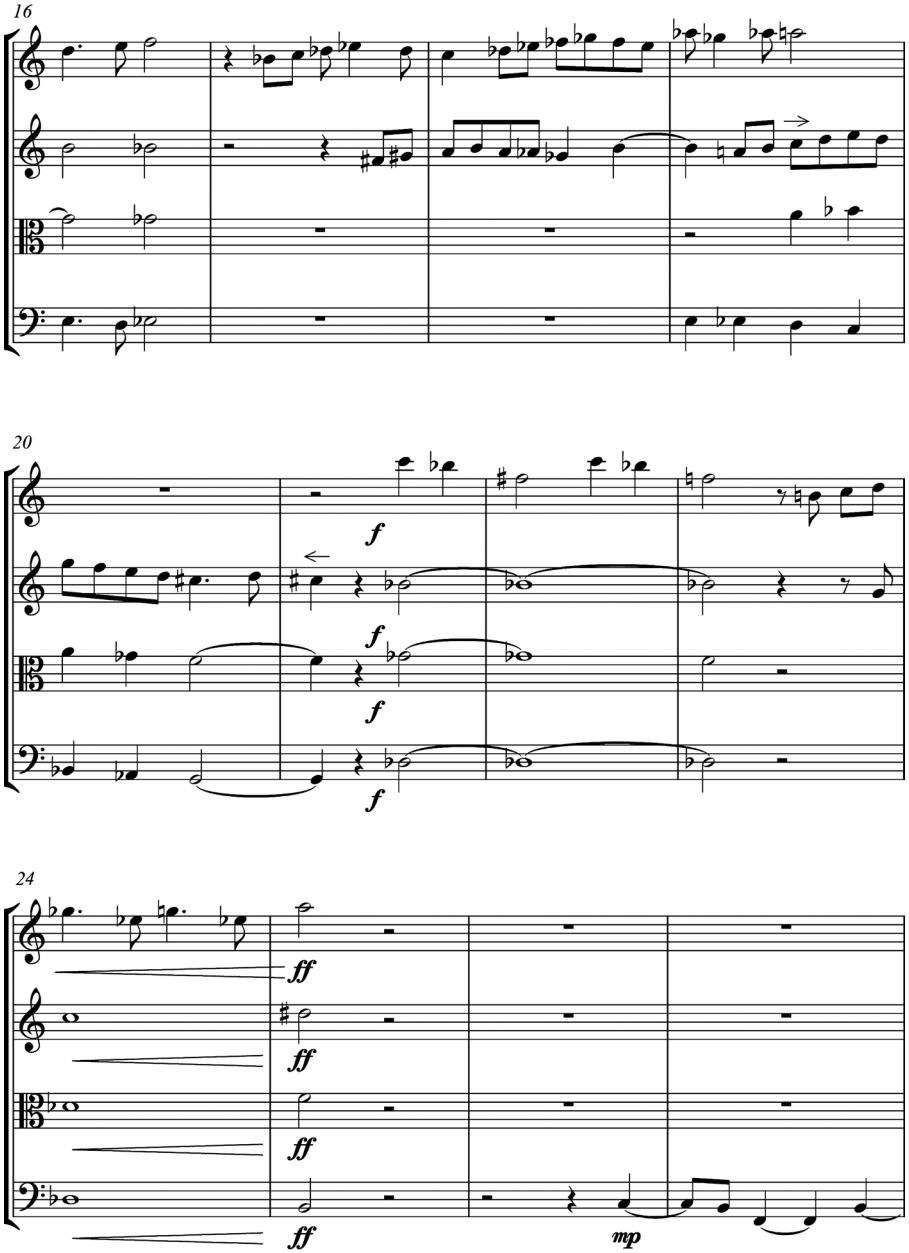
16
20
f
f
f
f
24
ff
ff
ff
ff
mp

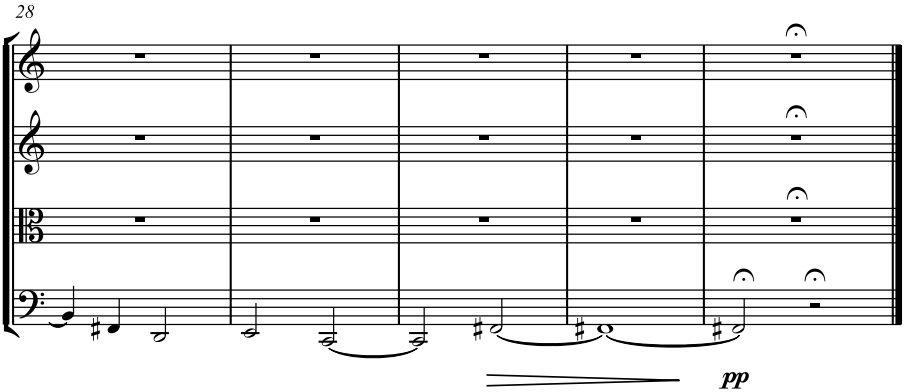
28
pp

2.

„MÉG MA VELEM LESZEL A PARADICSOMBAN.”

Járunk-kelünk, teszünk jót vagy rosszat
A földi úton, mert szívünk habozhat,
Néha-néha elfogja a kétség,
De legyintünk, elkövetve vétkét

Hazugságnak vagy apró csalásnak,
De feldagad, s lelkünkre, mint ár csap.
Figyeltél-e a bajra, szenvedőre,
Elfordultál dacosan, te dőre,

S így bűnödből nagyobb vétek támad –
Becsülje, ki egyenesen járhat,
Szűk ösvényről mert letértél lopva,

Alkukat kötöttél alattomba,
De hív egy hang: – Megbánhatod nyomban,
S velem leszel a Paradicsomban.

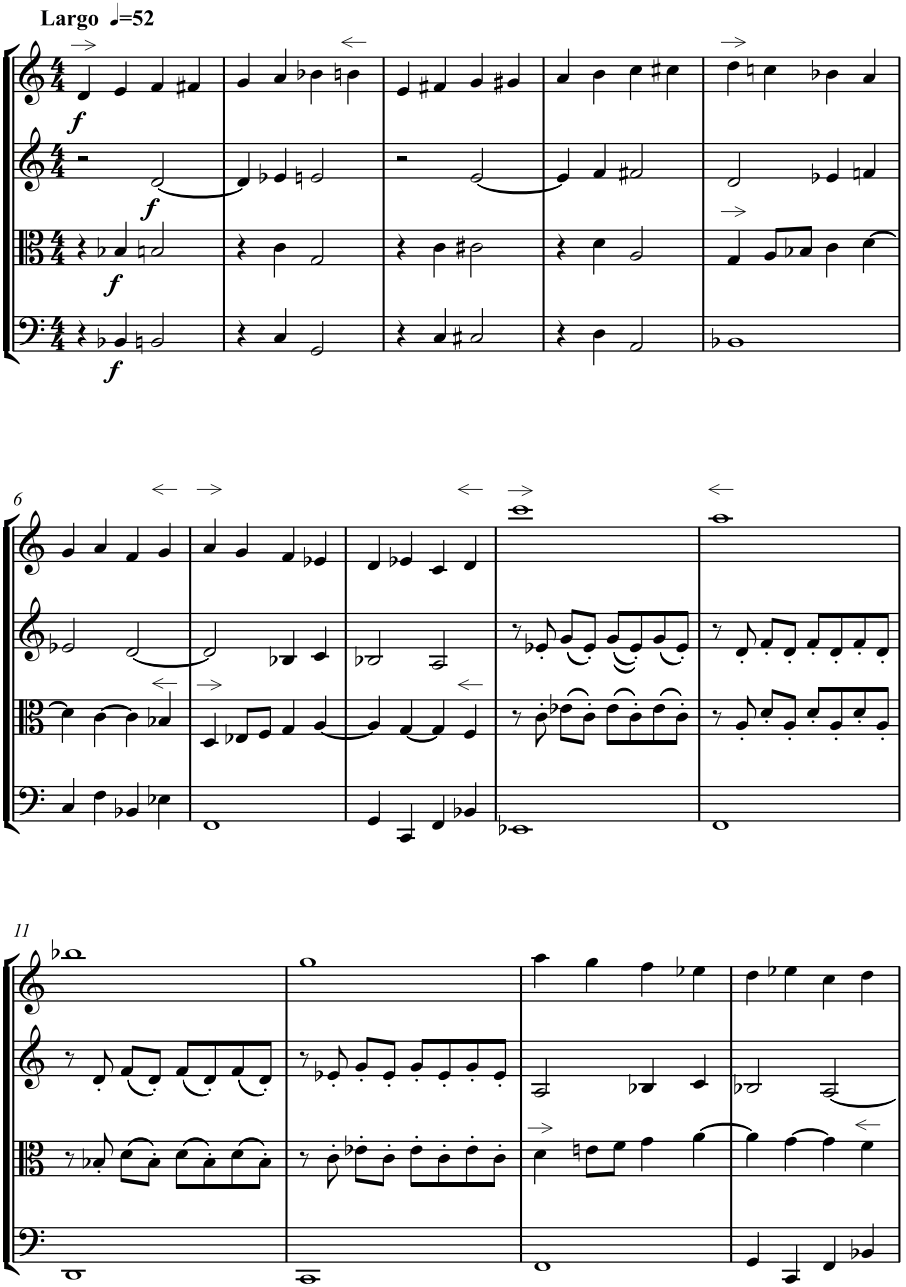
Largo ♩=52
f
f
f
f
6
11

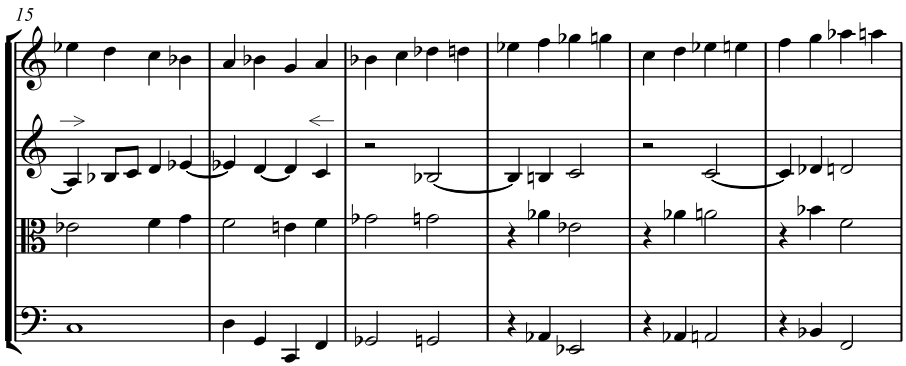
15

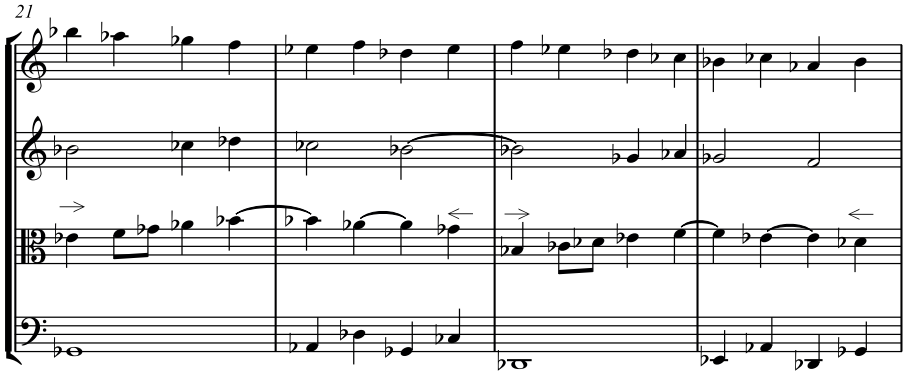
21

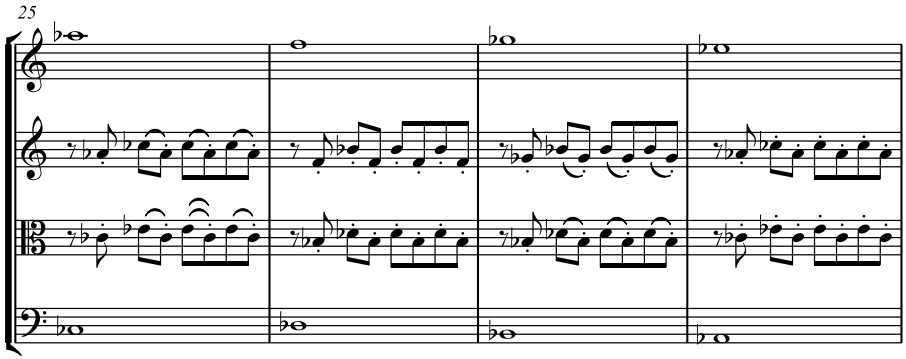
25

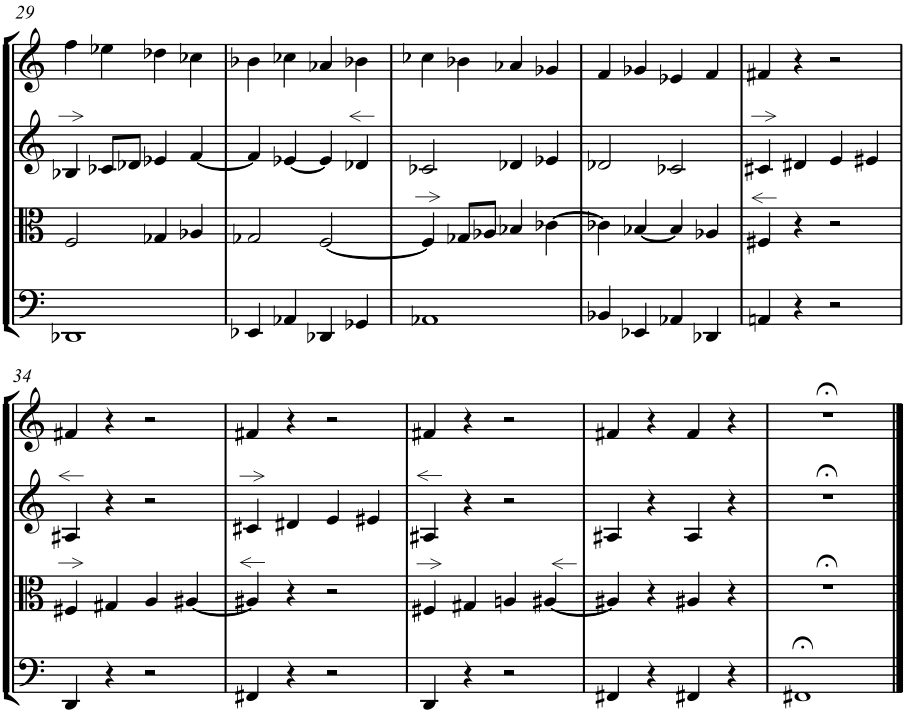
29
34

3.

„ASSZONY, ÍME A TE FIAD!”
„ÍME A TE ANYÁD!”

Ha Ő prédikált, mind egymásra leltek,
Moha és kő így vallott szerelmet.
A puha bársony befutja a sziklát,
Szelíd rétek szélben lengetik lágy

Virágaik, száll a könnyű illat,
Forráscsengés mélységekről hírt ad,
Hol szikráznak a hallgatag ércek
Aranyfénye csillan a reménynek.

Ez legyen az emberiség sorsa,
Kemény hitét halk igébe oldja,
A szeretet teremtsen országot.

Mert üvölthet a gyűlölet-horda,
Elfoszlik a harag, szétomolva.
– Íme, anyád! S te fiadat látod.

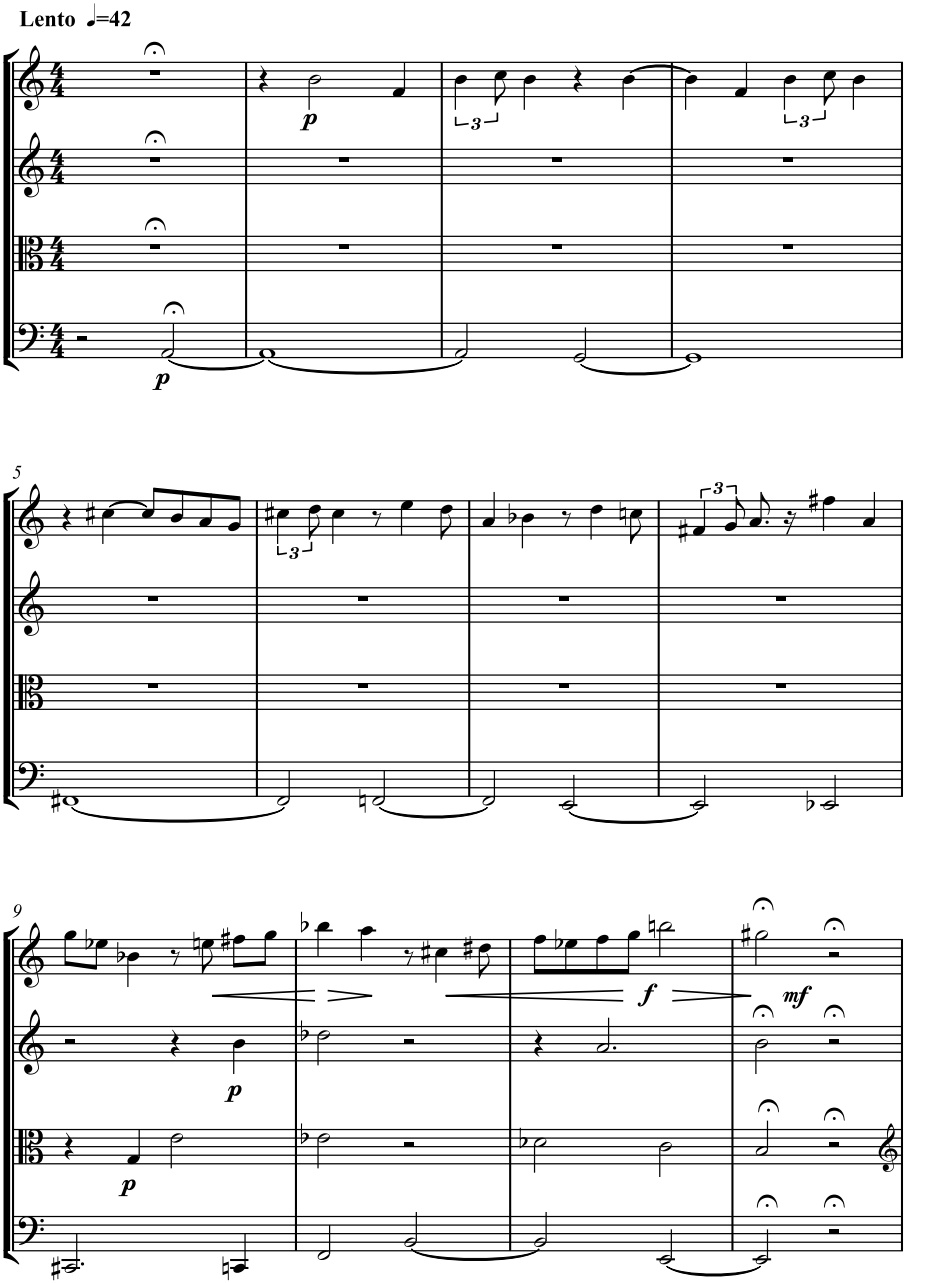
Lento ♩=42
p
p
5
9
p
p
f
mf

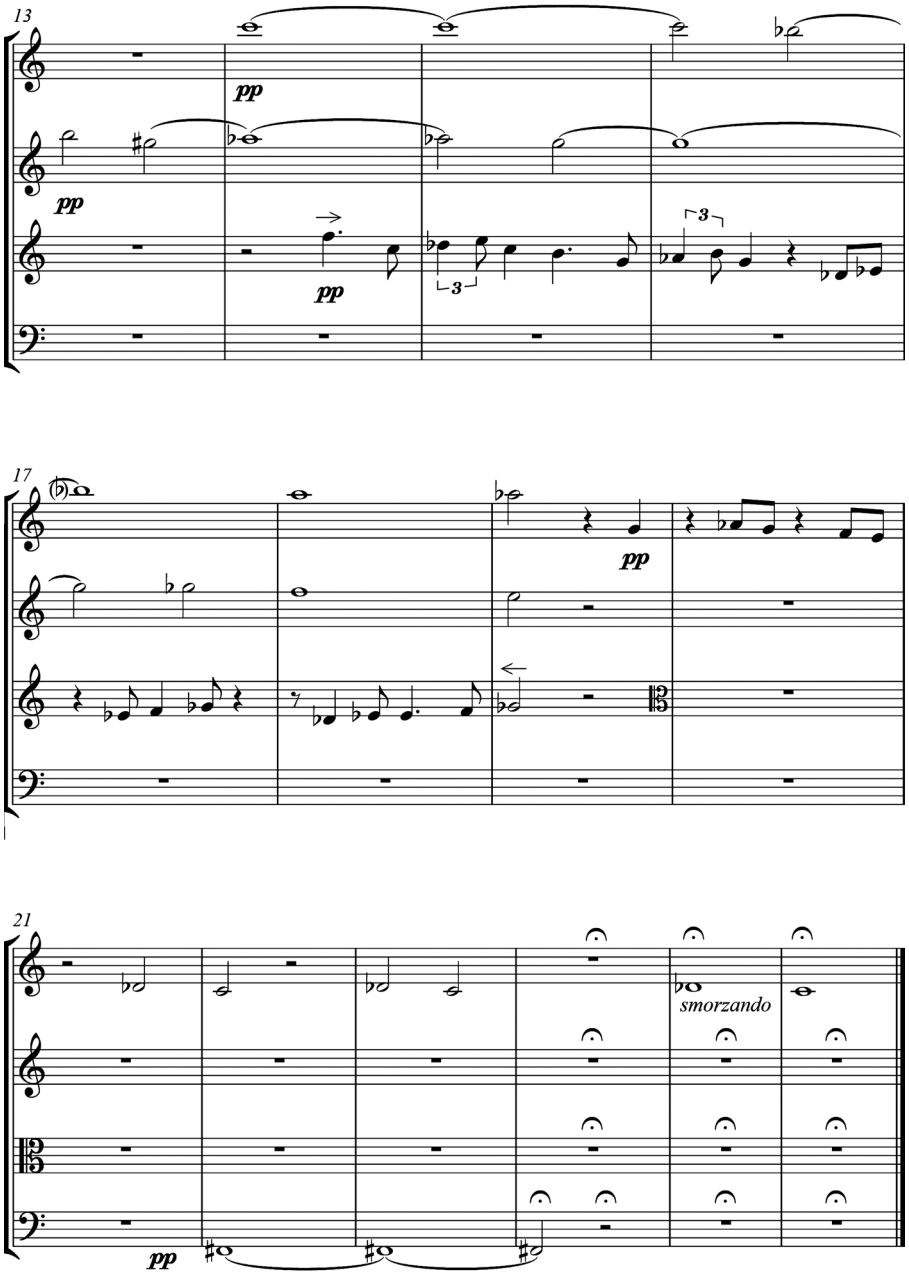
13
pp
pp
pp
3
3
17
pp
21
smorzando
pp

4.

„ISTENEM, ISTENEM, MIÉRT HAGYTÁL EL ENGEM?”

Végigment az úton, meggyötörve,
Részvétlen kőarcok körülötte.
Gyűlölet, mely értelmetlen támad,
Vad röhej és durva szitok árad.

A dermedés, mely áthatja lelkét,
Megroskadva viszi a keresztjét.
Embertömeg, szinte mozdulatlan,
Felemelt kéz, egy kiáltás csattan,

Az eldobott kő áll a levegőben,
S Ő továbblép, vérzőn, összetörten.
Újra vak, kit Ő tanított látni,

És a béna felüvölt a görcsben,
Áll a világ, nem halad előre.
– Éli, Éli! Lamma sabaktani!

Misterioso ♩=52

(Solo)

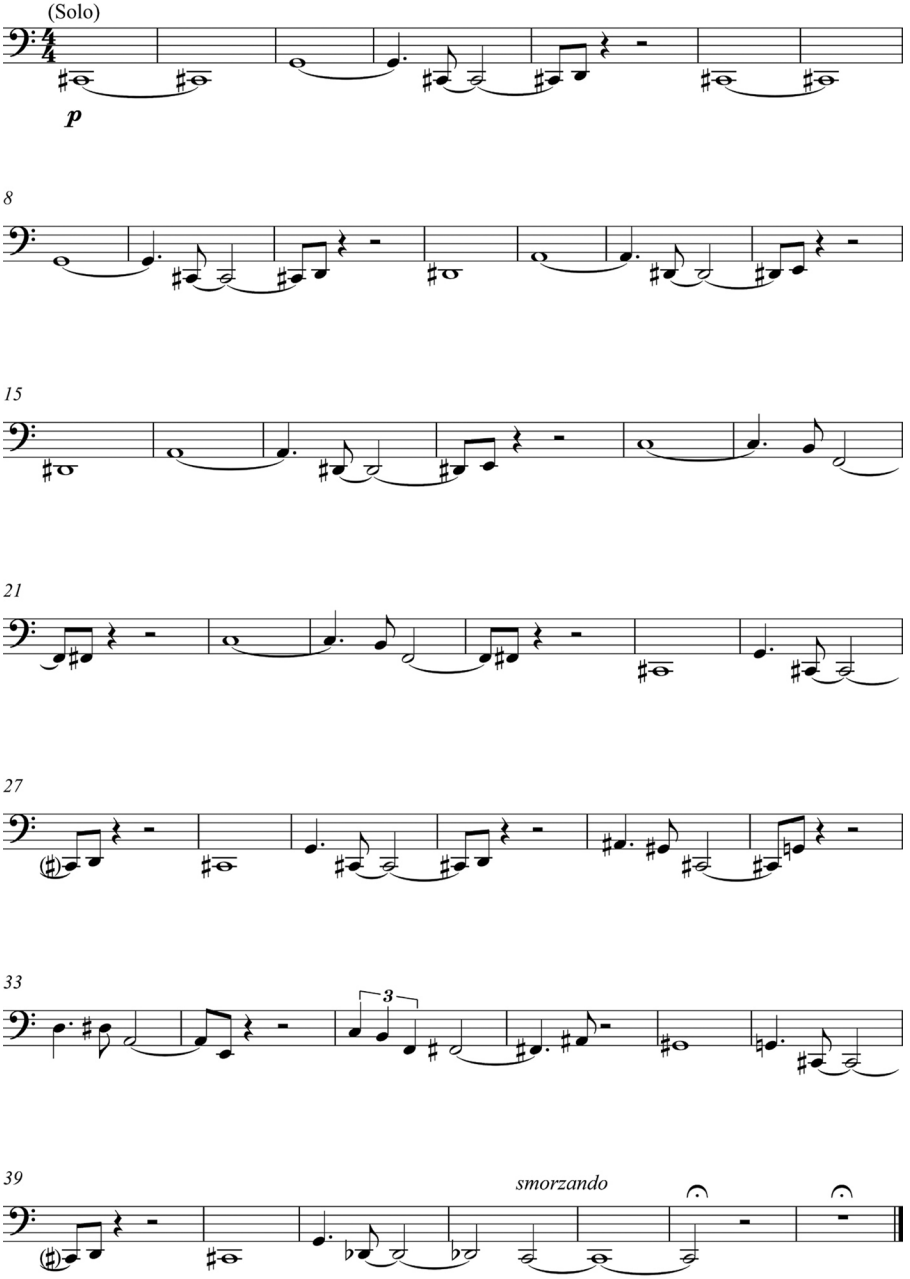

5.

„SZOMJAZOM!”

A szomjúság, mely egyre hajt
Embert, állatot, madarat,
A forrás, amely megterem
A szomjas sziklaköveken,

A pára, mely emelkedik,
Az égre szivárványt feszít,
A szellő hajtja könnyeden,
Hogy önmagánál több legyen.

A fényes Krisztus-gondolat,
Amely vezeti sorsodat,
Szüntelen sugárzásba von,

Mert vágyad belőle fakad,
Ki benned cél és akarat,
Most feléd kiált: – Szomjazom!

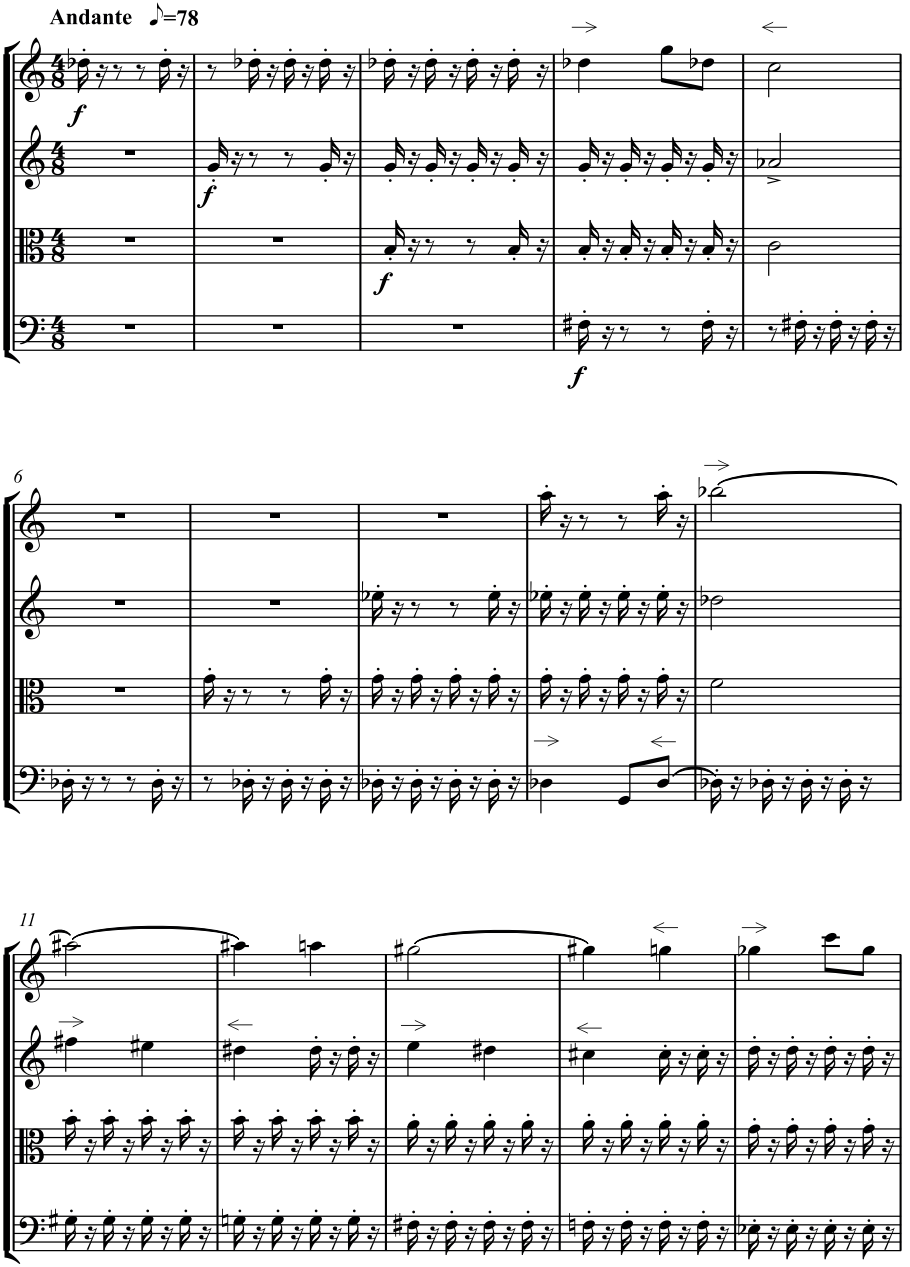
Andante ♪=78
f
f
f
f
6
11

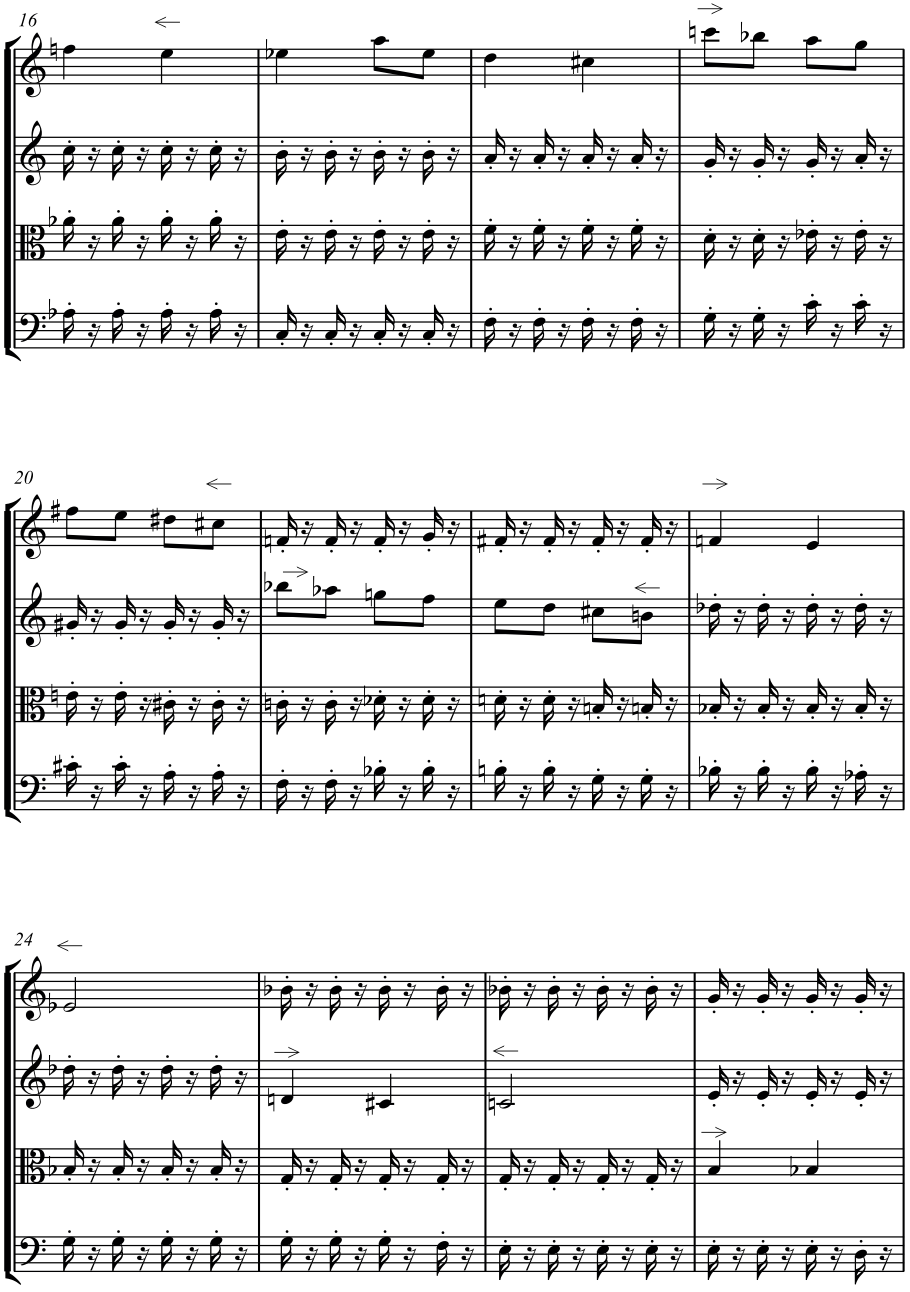
16
20
24

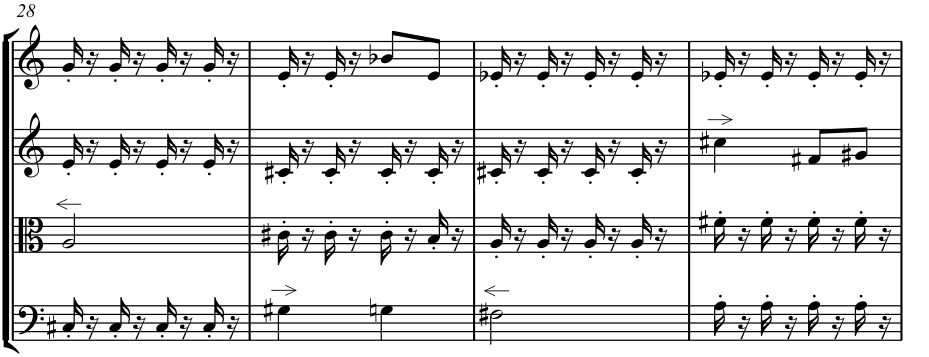
28

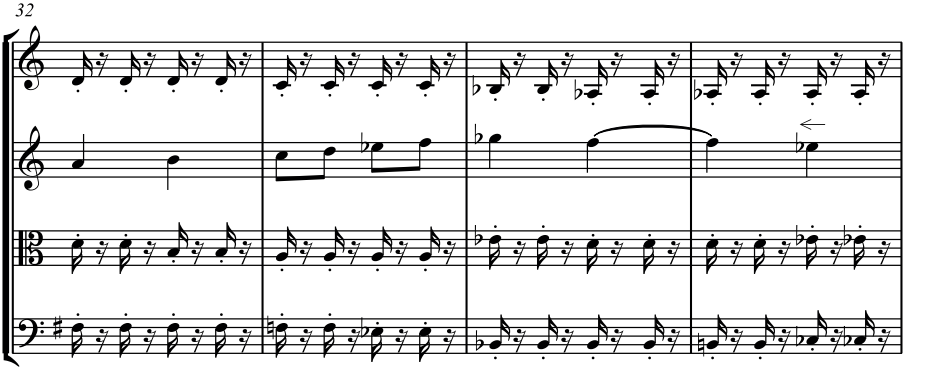
32

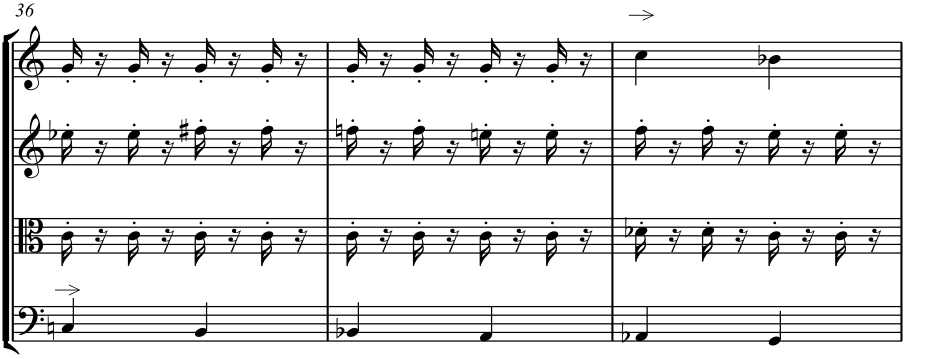
36

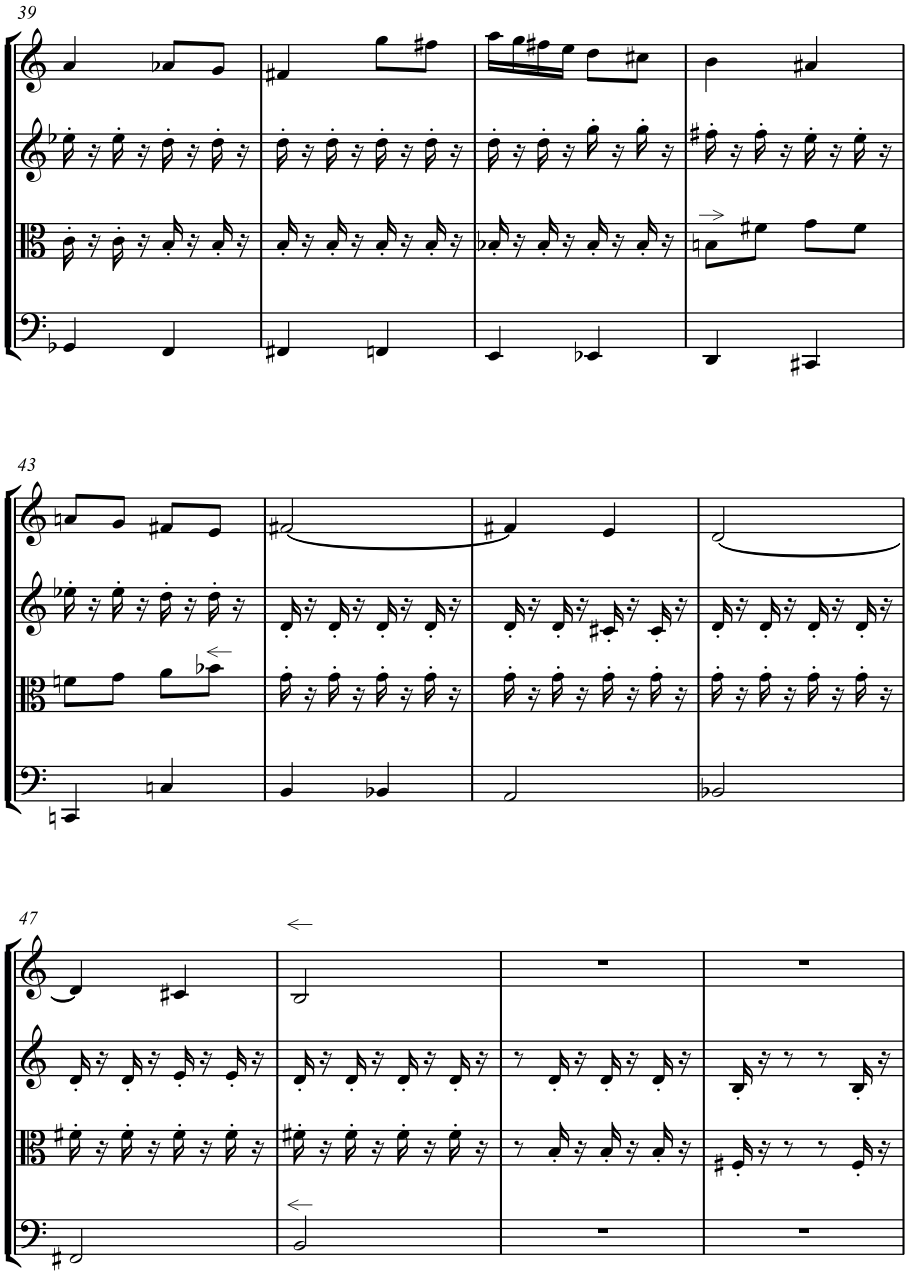
39
43
47

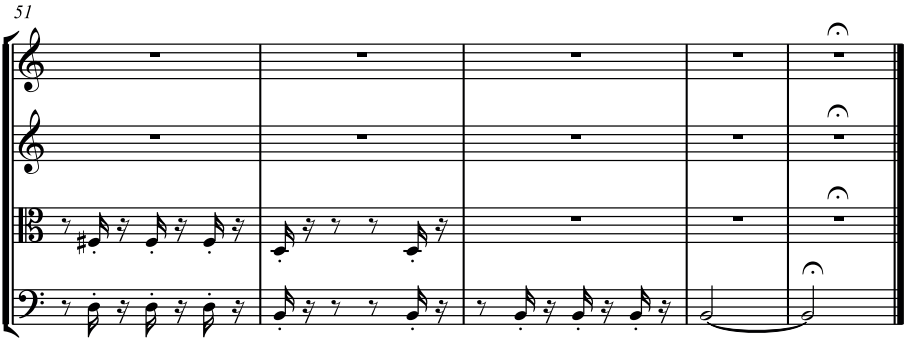
51

6.

„BETELJESEDETT.”

Ennyi kell: csak egy mozdulat,
Amely egy kortynyi enyhet ad.
Elég az apró szánalom –
Kereszt a Krisztus-vállakon,

De nem kéri, hogy megsegítsd,
Viszi, viszi helyetted is.
Csupán egy szavad lesz-e, mondd,
Mely a közönyön átragyog,

A szívedben keresve még...
Érzed: valami elveszett,
S amit szivacson nyújt kezed,

Vigasza lesz egy korty ecet,
Nem több, de ennyi is elég,
Akkor szól: – Elvégeztetett!

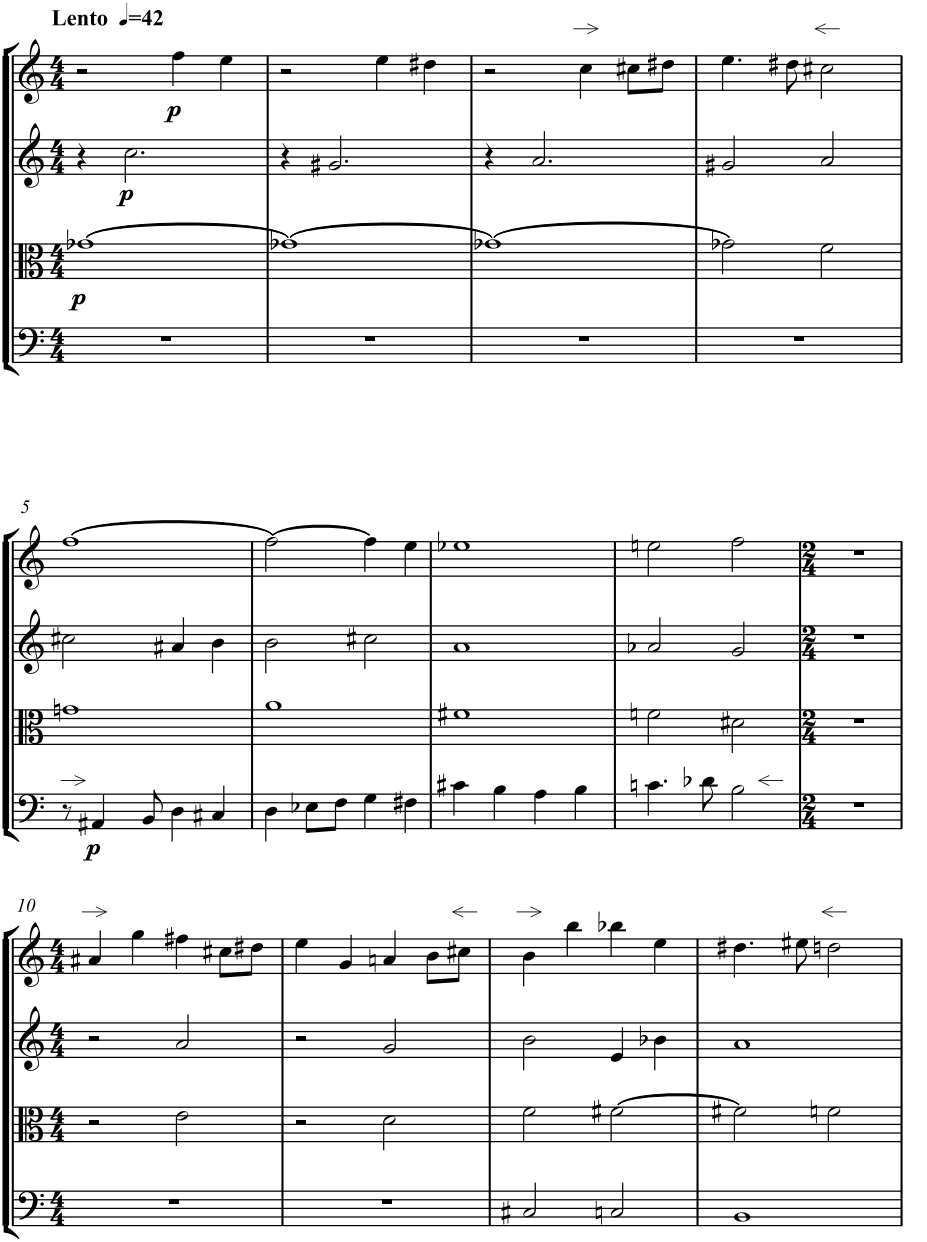
Lento ♩=42
p
p
p
5
p
10

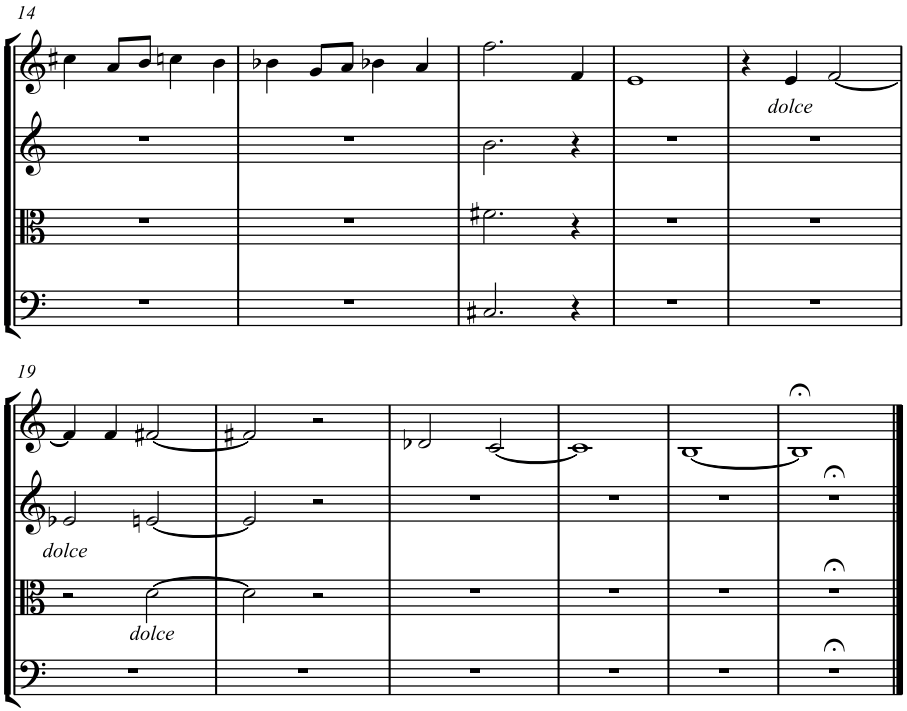
14
dolce
19
dolce
dolce

7.

„ATYÁM, KEZEDBE AJÁNLOM LELKEMET!”

Teremtesz kőlapot, csigát,
Visszatér Hozzád a világ.
Felleget, szálló madarat,
Fogadja bíbor alkonyat.

A patak, amely messze tér,
A cikázó hal benne él.
Öröklét és a pillanat
A palástodon egy marad.

Hogy felzúgjon a tengered,
Melynek széle és mélye egy,
Szállhasson sóhajunk Veled,

Ha percünk elkövetkezett,
S fényben ragyognak az egek:
– Fogadd magadhoz lelkemet!

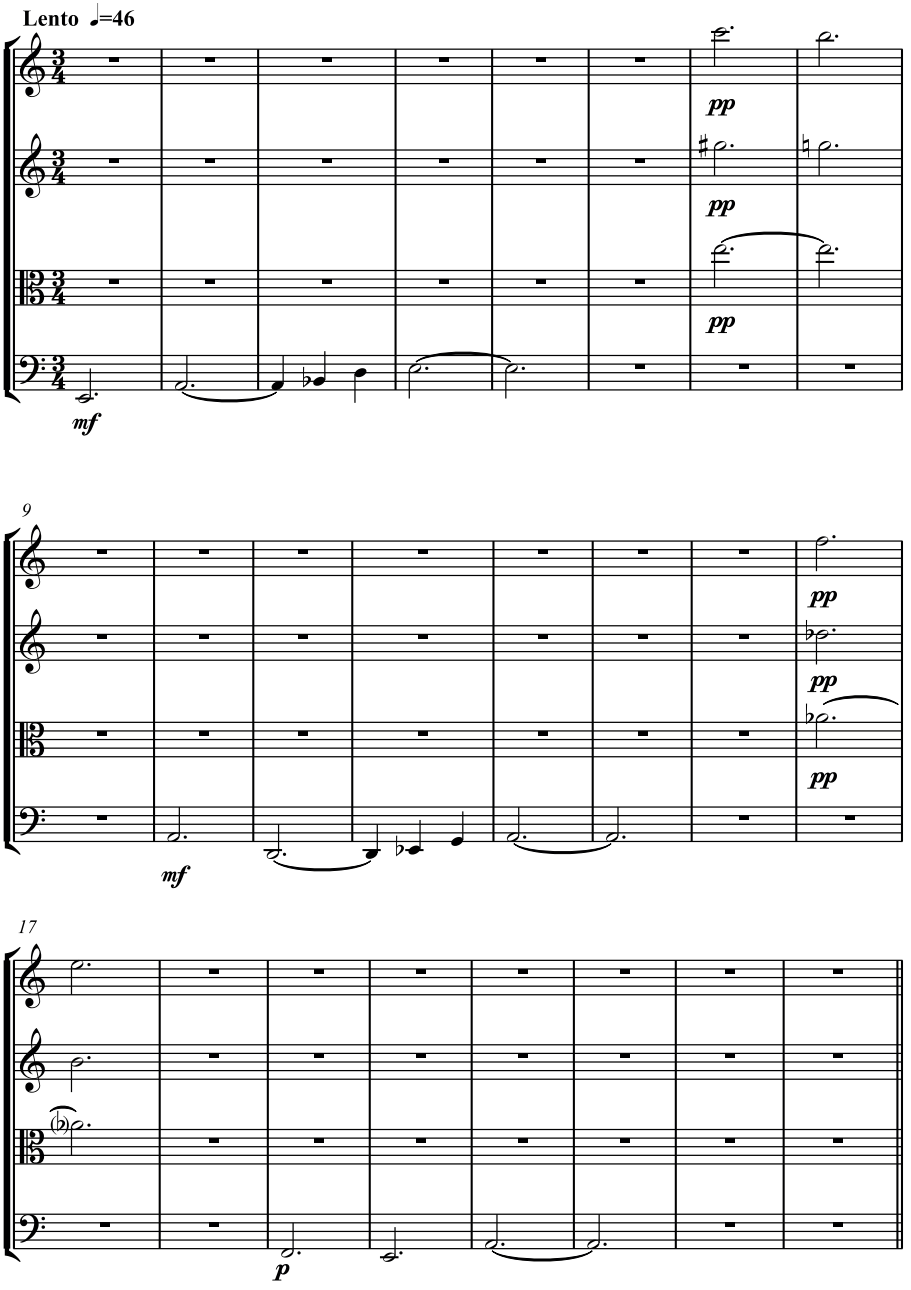
Lento ♩=46
pp
pp
pp
mf
9
pp
pp
pp
mf
17
p

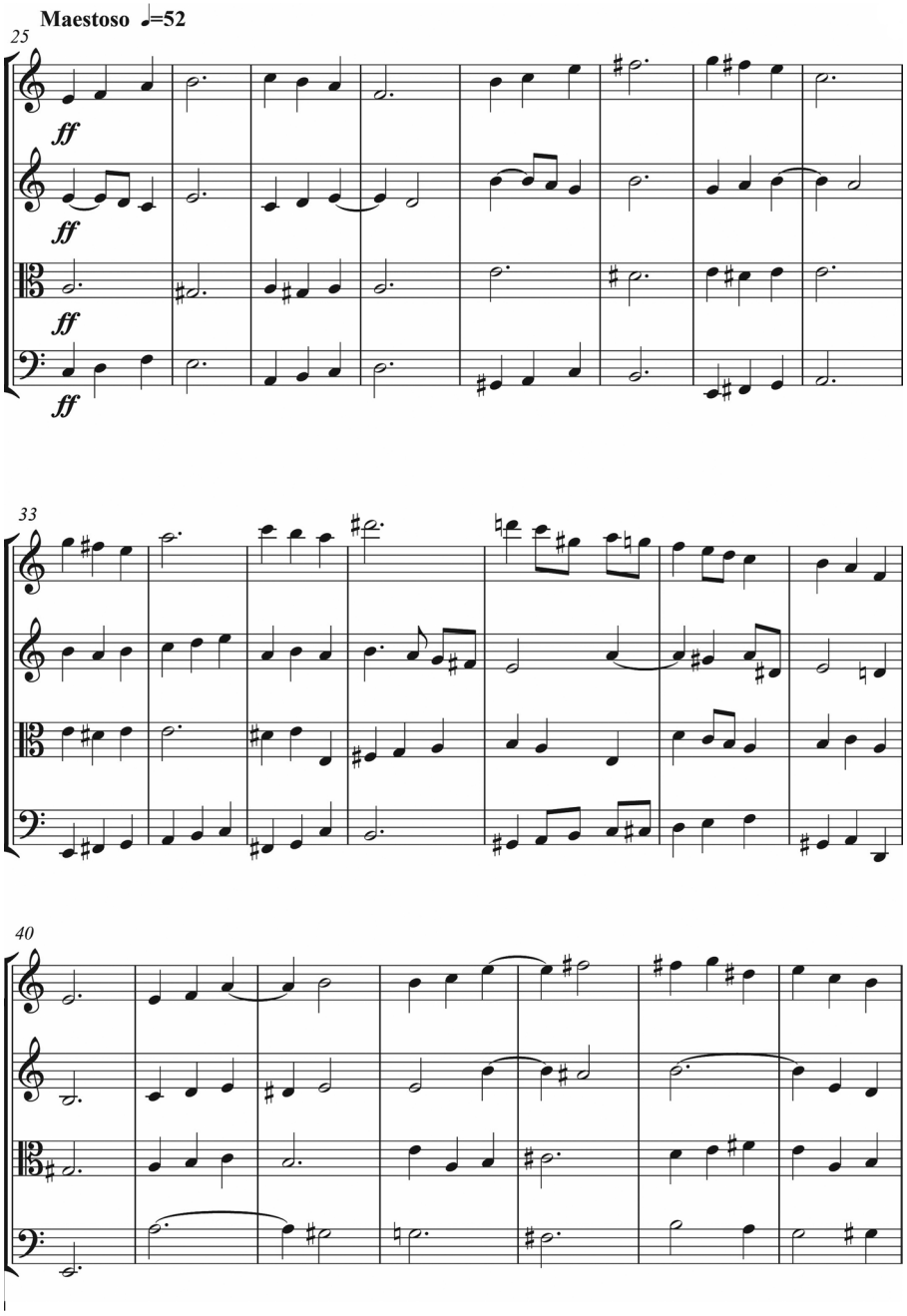
Maestoso ♩=52
25
ff
ff
ff
ff
33
40

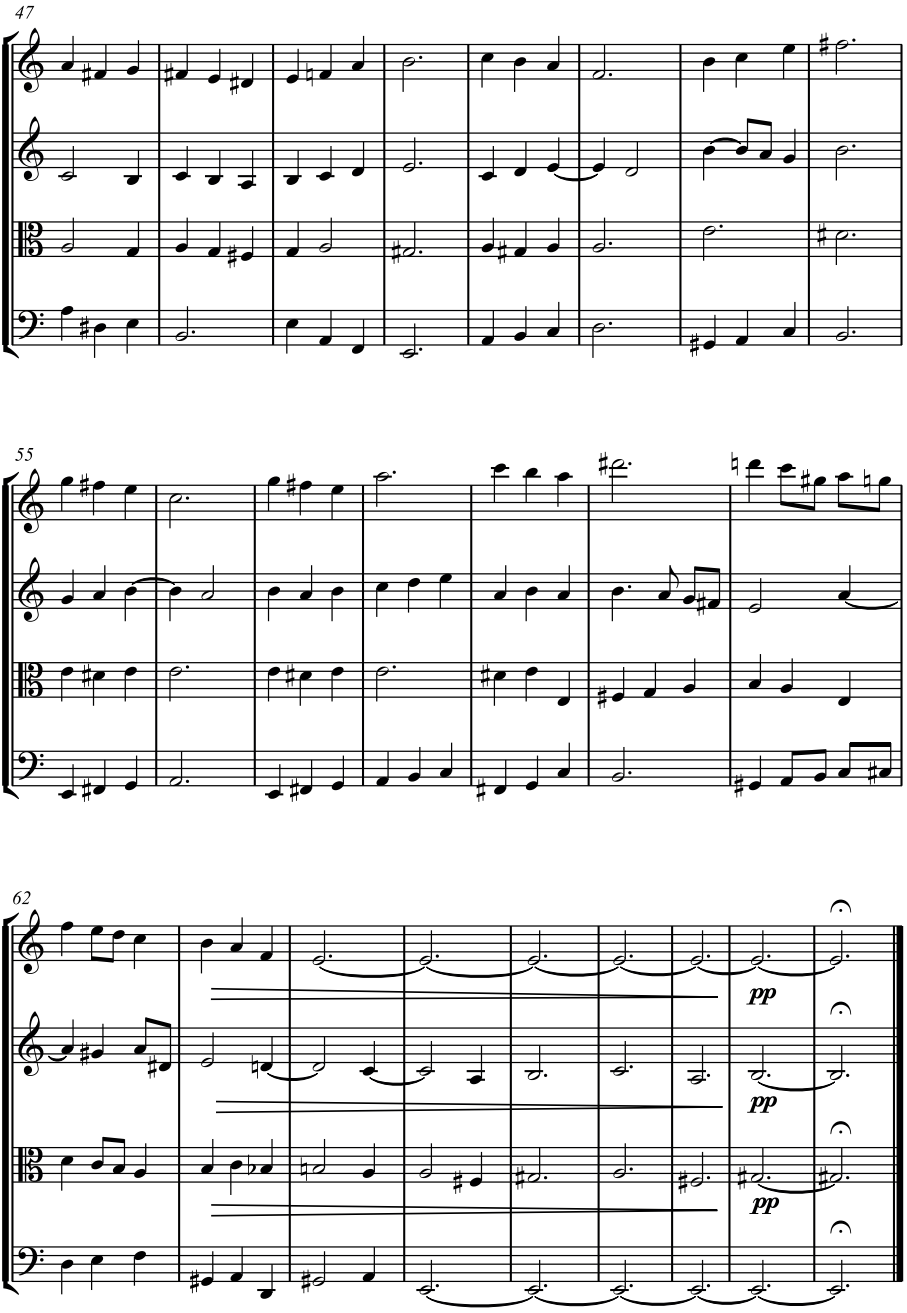
47
55
62
pp
pp
pp

ÍGÉRET

Hogy eljöjjön, vártuk a csodát,
De csak annyit, amit elbírunk.
Ha többet kapunk, fölös gondot ád,
Elrontja tán kényelmes napunk.

Egy morzsa kell, az országod minek?
Mi jóllakat, nekünk az is elég.
Egy korttyal is kielégíted
A szomjúságot, nem kell más beszéd.

Öröme a kézzelfoghatónak,
A pillanat az egyetlen való csak,
Vagy azt gondoljuk: bűnös és csaló vagy.

– Öröklétet ígérek földi pornak,
Olyan kincset, amely nem romolhat,
Nem porlasztja rágása a molynak.

Ricercare

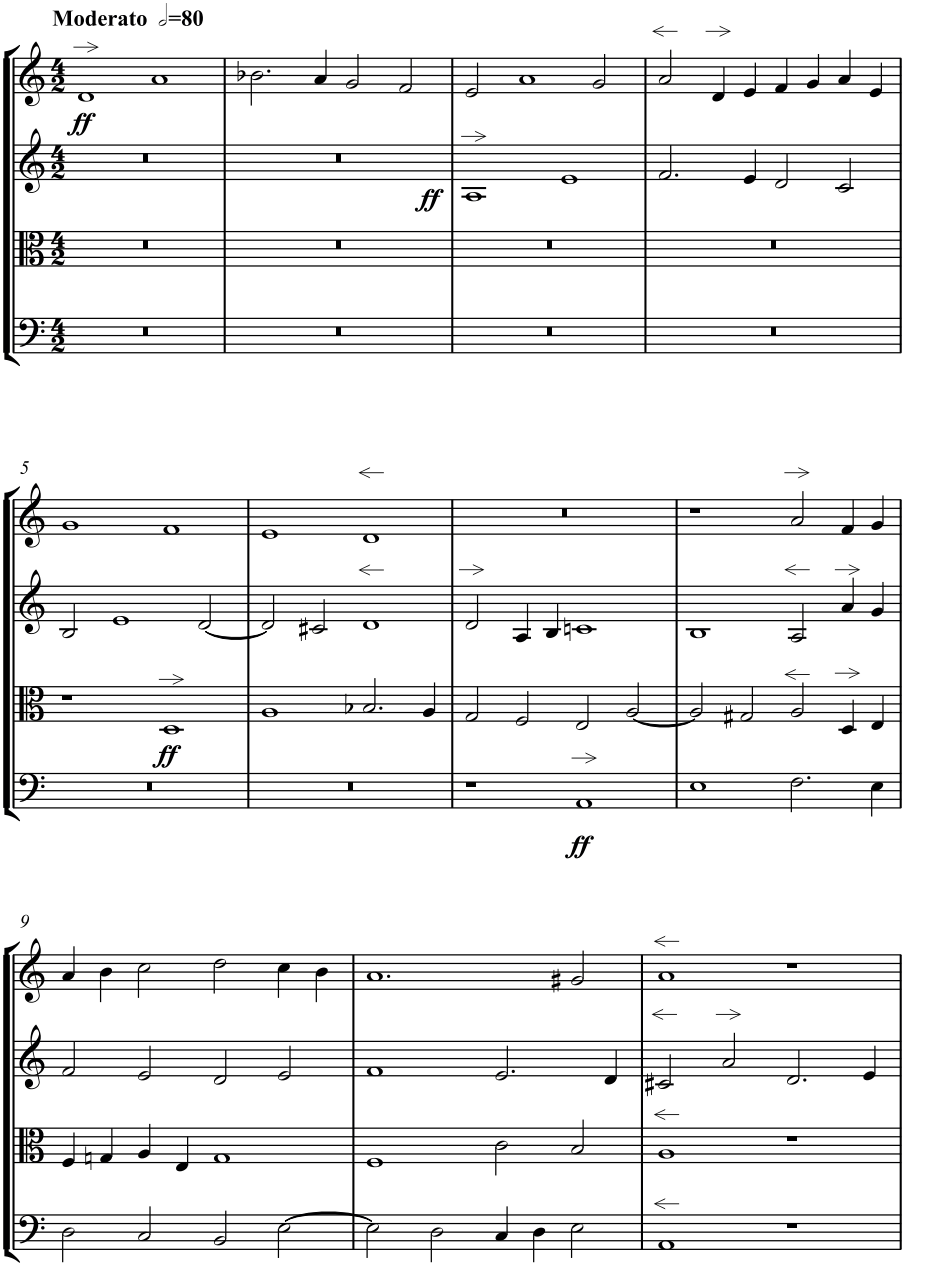

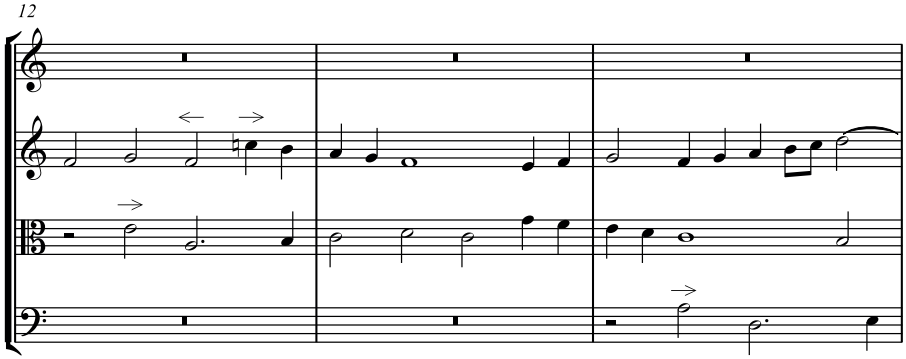
12

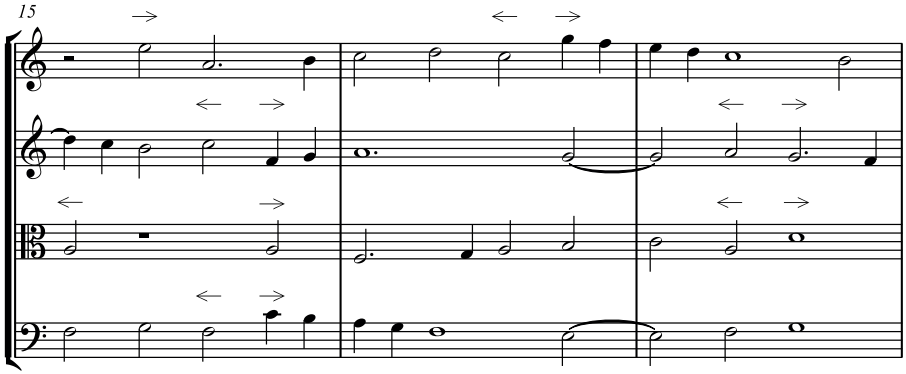
15

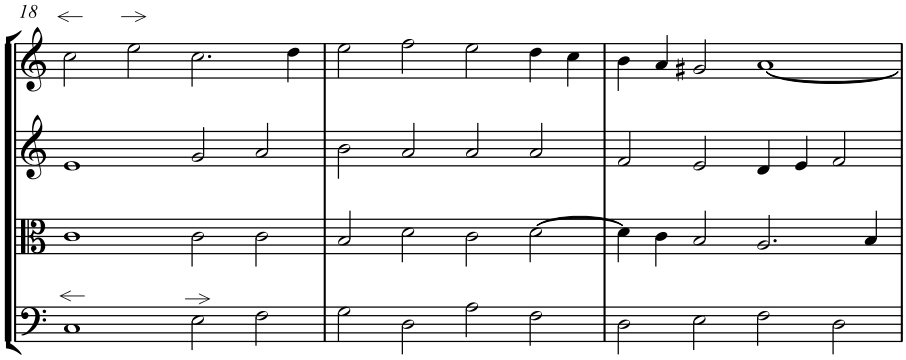
18

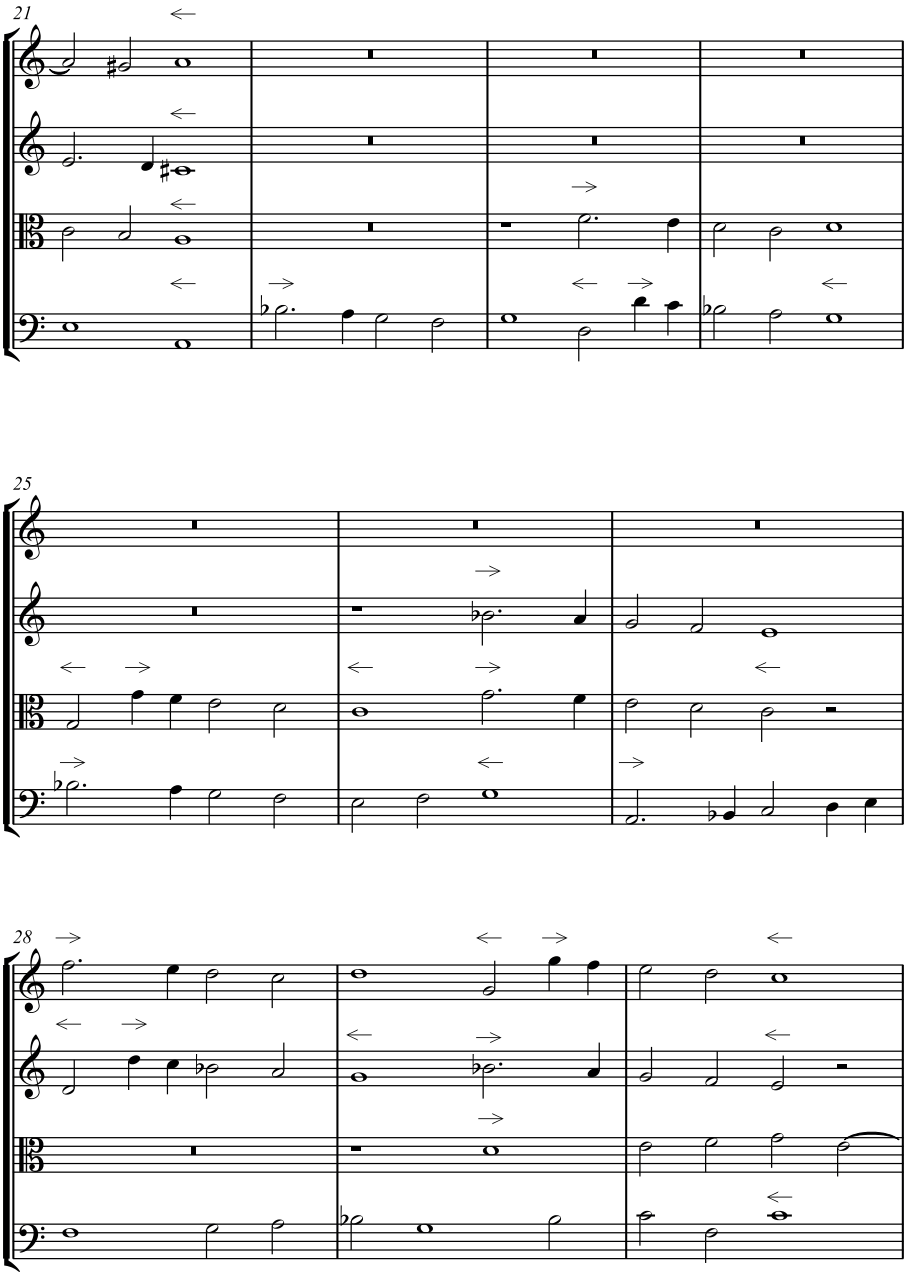
21
25
28

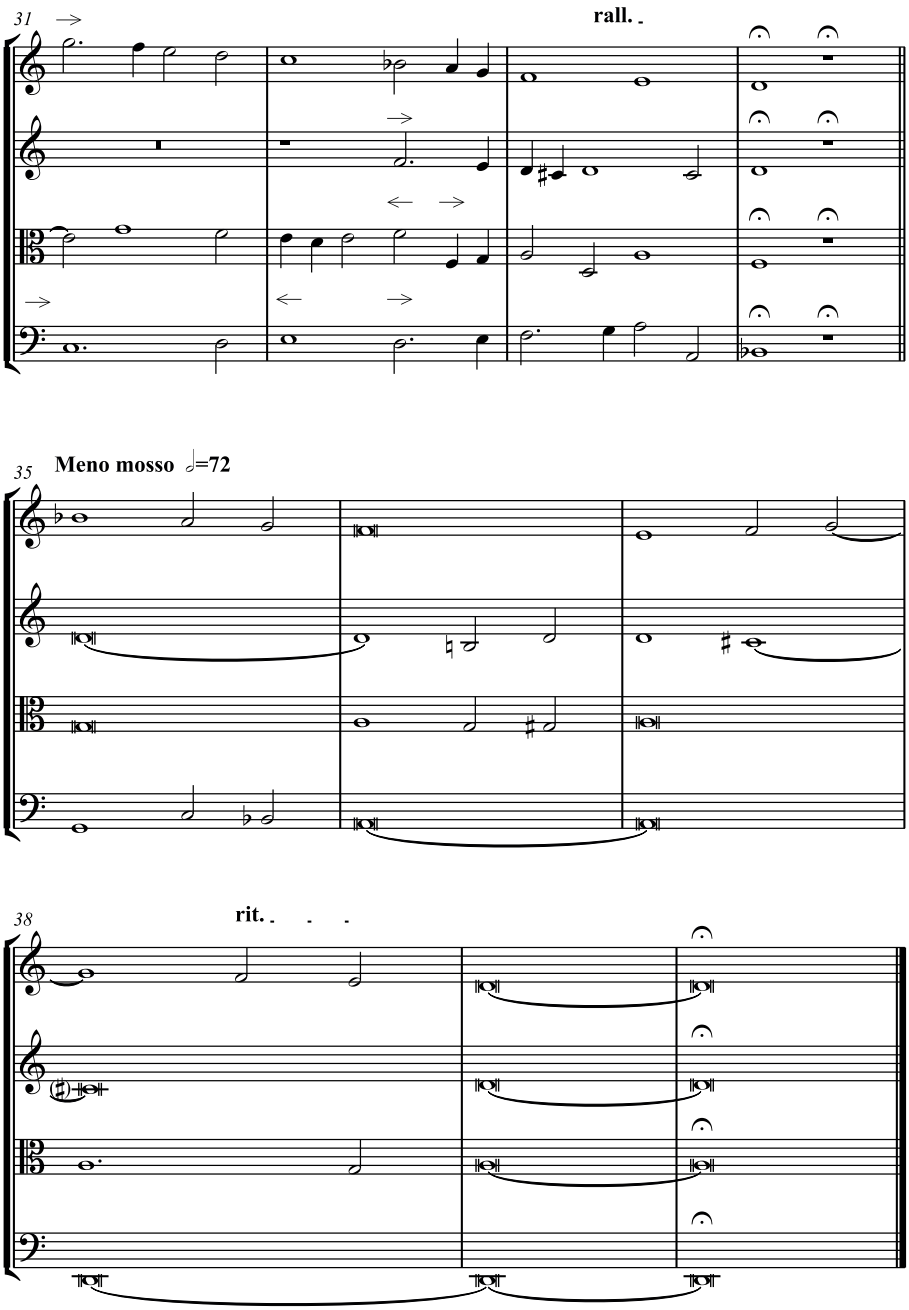
31
rall.
35
Meno mosso ♩=72
38
rit.

Dumbaridisz Imre László (zene) – Kozma László (szonettek):
Üdvözítőnk utolsó szavai a keresztfán

Borítóterv és nyomdai előkészítés: Szőcs Beáta
Nyomda: Bodnár Nyomda Bt., Budapest
Kiadó: Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület (MBKKE)
2085 Pilisvörösvár, Szt. János u. 8.
muravidek@freemail.hu
www.muravidek.eu

ISBN 978-615-5750-72-4
ISBN 978-615-5750-73-1 (online, PDF)

1600 Ft